

Folkeforbundet som FN havde været i stand til at opfylde deres formål, uden at der eksisterede en definition af aggression.

Israel fremhævede i et svar, at såvel sikkerhedsrådet som generalforsamlingen havde afvist at stemple Israel som aggressor. Israel påpegede endvidere, at følge et af Sovjetunionen tidligere fremsat forslag til en definition af begrebet stemples såvel opretholdelse af krigstilstand som blokade som aggressive handlinger.

Ambassadør Hambro, Norge, gjorde i et skarpt analytisk indlæg følgende synspunkter gældende:

Af FN-pagtens forarbejder fremgår, at pagtens fædre udtrykkeligt besluttede ikke at ville definere aggressionsbegrebet, men at overlade skønnet over, hvornår aggression forelå, til sikkerhedsrådets eneafgørelse. 6. udvalgs og aggressionsudvalgets akter viste endvidere, at der bestandig havde været uenighed om, hvilken type definition man burde vælge (abstrakt eller casuistisk), og om definitionens genstand (aggressionshandling eller væbnet angreb) samt om angrebstrussel og økonomisk og ideologisk aggression burde medtages. En generalforsamlingsresolution indeholdende en definition af aggression rejste spørgsmålet om definitionens status i forhold til FN-pagtens bestemmelser. En sådan definition kunne tænkes at indebære et forsøg på en ulovlig pagtændring. Uanset at udarbejdelse af en definition selvsagt var mulig, rejste spørgsmålet sig, om definitionen ville tjene sit formål, om den ville dække hele området, om den ville forhindre aggression eller blot ville opmuntre til omgåelse og binde sikkerhedsrådets hænder. Det ville være farligt at udarbejde en definition uden at besvare disse spørgsmål for senere at se sig fanget af sin egen definition. I praksis var vanskeligheden en anden, nemlig at få klarlagt de faktiske omstændigheder i en given situation. Medmindre en definition fik tilslutning fra et betydeligt flertal af FN's medlemmer, herunder fra alle stormagterne, ville en definition ikke blot være værdiløs og uanvendelig, men også farlig.

Flere vestlige og latinamerikanske lande gik ind for, at spørgsmålet skulle behandles i særkomiteen vedrørende venskabelige forbindelser.

Rumænien, Polen, Tjekkoslaviet, Un-

garn og Syrien udtalte sig på linie med Sovjetunionen. Ungarns delegerede nævnte herudover visse vestmagters indirekte og Sydafrikas direkte aggressionspolitik i det sydlige Afrika.

II. Debatten i 6. udvalg og fremlæggelse af resolutionsforslagene.

6. udvalg behandlede spørgsmålet i 7 møder fra 7. til 14. december 1967. Sovjetunionens indlæg i 6. udvalg blev holdt i rolige, afbalancerede vendinger og var langt mindre propagandapræget end Sovjetunionens indlæg under debatten i plenarforsamlingen. Det indeholdt få og afdæmpede angreb på USA, Israel m. v. Samtidig fremlagdes et sovjetisk resolutionsudkast, hvori generalforsamlingen udtrykte sin dybe bekymring over de aggressive handlinger, man i den seneste tid havde været vidne til. Under hensyn til at en præcis definition af aggression vil være af stor betydning for fredens bevarelse, var det, som det udtaltes i resolutionsforslaget nødvendigt, at aggressionsbegrebet blev defineret snarest muligt. Med henblik herpå skulle der derfor ned sættes en specialkomité, som skulle udarbejde en definition af aggression og fremsende denne til viderebehandling under 23. generalforsamling.

USA fandt, at 6. udvalg var et bedre forum for drøftelse af spørgsmålet om definition af aggression end plenarforsamlingen. USA var af en lang række grunde imod at bruge mere energi på dette definitionsproblem. Det var langt vigtigere at koncentrere sig om det arbejde, der foregik i udvalget vedrørende de folkeretlige principper for venskabelige forbindelser og samarbejde mellem landene, navnlig arbejdet med henblik på at definere princippet om, at staterne i deres internationale samkvem burde afholde sig fra brug af eller trussel om brug af magt (jfr. dagsordenens punkt 87).

En række østeuropæiske lande, der fik mere eller mindre stærk tilslutning fra repræsentanter fra andre grupper, både latinamerikanske og afro-asiatiske lande, hævdede, at en definition af aggression ville være et godt bidrag til bevarelse af freden.

Australien, Storbritannien og USA fremlagde et ændringsforslag til det sovjetiske